

THE VENICE CHARTER LA CHARTE DE VENISE

1964 - 1994

Charte de Venise - 1964
Le but d'un monument comprend, non seulement la création architecturale
soignée, mais aussi le cadre où il s'insère. Le monument est inséparable de
l'histoire où il se situe et de l'histoire dont il est le témoin. En conséquence, les
mesures monumentales doivent tenir un grand compte des conditions architecturales, urbaines et
autres, matérielles qui ont existé, avec le temps, dans une configuration historique
et humaine.

1. La conservation et la restauration des monuments constituent une discipline
qui fait appel à toutes les sciences et techniques qui peuvent contribuer à
l'étude et à la sauvegarde des faits et monuments.

Elle vise à sauvegarder tout autant l'œuvre d'art que le témoin d'une époque.

La conservation des monuments est toujours favorisée par leur affectation
à une fonction utile à la société, mais cette affectation ne peut altérer
leur valeur.

C'est dans ce limite qu'il faudra concevoir et que l'on pourra autoriser la
modification ou la restauration des monuments, en tenant compte de leur
fonction.

2. La conservation des monuments impose d'abord le respect de leur
authenticité.

La restauration est une opération qui doit garder son caractère
inséparable. Elle vise à conserver et à révéler le mieux possible le
monument. Elle s'appuie sur le respect de la substance
originelle ou de documents authentiques et s'écrit en conséquence
l'hypothèse. Au cas où, tout travail de conservation implique une action
de comparaison à l'architecture ou l'œuvre de l'époque.

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

Scientific Journal

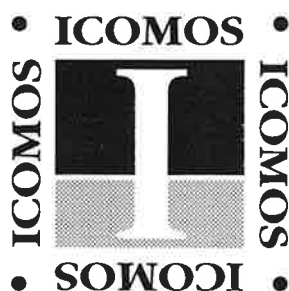
Journal scientifique

THE VENICE CHARTER

LA CHARTE DE VENISE

1964 - 1994

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

1994

President / Président

Roland Silva

Secretary General / Secrétaire Général

Jean Louis Luxen

Editorial Board / Comité éditorial

Sherban Cantacuzino, Chairman / Président

Carmen Anón Felió

Natalya Douchkina

Mohaman Hamah

Jan Jessurun

Raymond Lemaire

Joseph Phares

Andras Roman

Roland Silva

Giara Solar

V Trutzschler

Coordinating Editors / Editeurs coordinateurs

Sita Pieris

Cathelijne Broers

Project Coordinator / Coordinateur du projet

Hiroshi Ratnaweera

Type Setting/Composition

Lazer Print and Guilhem Beugnon

ICOMOS (Sri Lanka)

Printing /Impression

Andras Roman

ICOMOS (Hungary)

Scientific Journal / Journal scientifique

No. 4 (July-Dec 1994)

© ICOMOS

The views expressed in the articles
are those of the respective author / authors

Les opinions exprimées dans les articles
sont celles des auteurs respectifs

ISSN 1391 - 1147

Director

ICOMOS

Hôtel Saint Aignan

75, Rue du Temple

75003 Paris

Cover: First page of the original manuscript of the Venice Charter

Frontispiece: Pages from the manuscript of the original Venice Charter, Archives, University of Leuven

The Venice Charter

*translated
in*

SWEDISH

SUEDOIS

ICOMOS National Committee using this version:

Sweden/Suède

*Venedigdokumentet
1964*

om bevarandearbete

*Svenska Nationalkommittén av ICOMOS
Riksantikvarieämbetet
Stockholm 1990*

Förord

ICOMOS General Assembly i Lausanne 6-11 oktober 1990 kommer att särskilt uppmärksamma Venice Charter eller Venedigdokumentet från 1964 om bevarande och restaurering av minnesmärken och områden av historiskt intresse. Det har därför varit ett önskemål att dokumentet skall finnas översatt till så många språk som möjligt.

Föreliggande svenska översättning har utarbetats och kommenterats av en grupp bestående av Karin Andersson, Börje Blomé, Birgitta Hoberg, Christian Laine och Hans Matell.

Under arbetets gång har språkexperter och professionella översättare konsulterats. Den slutliga versionen har sammanställts av Börje Blomé och Hans Matell.

Föreliggande översättning ligger mycket nära de ursprungliga texterna på italienska och franska.

Stockholm i september 1990

Margareta Biörnstad

VENEDIGDOKUMENTET

av år 1964

Internationell överenskommelse för bevarande och restaurering av minnesmärken och områden av historiskt intresse.

De historiska minnesmärkena förmedlar ett andligt budskap från gången tid. Uppförda av människor under många generationer är de levande vittnesbörd i vår tid om månghundraåriga traditioner. Mänskligheten som för var dag blir allt mer medveten om samstämmigheten hos de mänskliga värdena, inser sitt ansvar för deras bevarande inför kommande generationer och känner sin plikt att överföra detta arv i dess fullständiga äkthet.

Det är väsentligt att de principer som tillämpas vid bevarande och restaurering av de historiska minnesmärkena bestäms på förhand och formuleras på internationell nivå, dock att varje land beaktar den egna kulturen och de egna traditionerna.

Genom att för första gången formulera dessa grundläggande principer bidrog Athen-dokumentet av år 1931 till omfattande internationell verksamhet, som tog konkret form i nationella dokument, i ICOMs och UNESCOs arbete samt i den sistnämnda organisationens inrättande av det internationella centret för studier av konservering och restaurering av kulturarvet. Medvetet och kritiskt har man arbetat vidare med dessa problem, som efterhand blivit allt mer sammanfattande och skiftande. Tiden är nu inne att på nytt granska dokumentets principer i avsikt att fördjupa dem och att utöka deras räckvidd genom ett nytt dokument.

I överensstämmelse härmed har den 2:a internationella kongressen för arkitekter och tekniker inom kulturminnesvården i Venedig den 25-31 maj 1964 antagit följande text:

Definitioner

Artikel 1. Med begreppet "historiskt minnesmärke" avses såväl enskilda arkitektoniska verk som sådan stads- och landsbygdsmiljö som bär vittnesbörd om en speciell kultur, en särskilt utveckling eller en historisk händelse. Begreppet avser inte bara märkliga verk utan också mer oansenliga, som med tiden fått kulturell betydelse.

Artikel 2. Konservering och restaurering av historiska minnesmärken är ett expertområde, där all vetenskaplig och teknisk fackkunskap måste utnyttjas för utforskning och bevarande av kulturarvet.

Målsättning

Artikel 3. Syftet med konservering och restaurering är att bevara såväl konstverket som det historiska vittnesbördet.

Bevarande

Artikel 4. Bevarande av historiska minnesmärken kräver framför allt ett kontinuerligt underhåll.

Artikel 5. Bevarande av historiska minnesmärken underlättas alltid, om de kan användas till något allmännyttigt ändamål. En sådan användning är därför önskvärd inom vissa bestämda gränser. Endast på villkor att byggnadens arkitektoniska och konstnärliga gestaltning bibehålles oförändrad bör man planera eller tillåta åtgärder för att anpassa byggnaden till nya eller ändrade funktioner.

Artikel 6. Bevarandet av ett historiskt minnesmärke innefattar omgivningens tillstånd. Om den stöder sig på gammal hävd bör den bevaras. Inga nybyggnader, rivningar eller ändringar som innebär förändring av volymsförhållanden och färgsammanhang får tillåtas.

Artikel 7. Ett historiskt minnesmärke är oskiljbart från den historia det vittnar om och den miljö vari det befinner sig. Flyttning - helt eller delvis - av ett minnesmärke kan därför endast tillåtas om det är nödvändigt för att bevara minnesmärket eller om det föreligger ett utomordentligt stort nationellt eller internationellt intresse för ett sådant förfarande.

Artikel 8. Skulpturer, målningar eller andra dekorativa element, som är integrerade delar av en historisk byggnad, får endast avlägsnas om detta är det enda sättet att bevara dem.

Restaurering

Artikel 9. Restaurering är en verksamhet, som bör vidmakthålla en speciell karaktär. Dess syfte är att bevara och uttolka ett minnesmärkes formmässiga och historiska värden. Den grundas på respekt för äldre material och autentisk dokumentation. Där antaganden tar vid skall restaureringen avbrytas. Vid en rekonstruktion av hypotetisk karaktär måste varje kompletteringsarbete, som bedömes outhärligt av estetiska eller tekniska skäl, urskilja sig från det arkitektoniska förslaget och bära vår tids prägel. Restaureringen måste alltid föregås och följas av ett arkeologiskt och historiskt studium av minnesmärket.

Artikel 10. I de fall traditionell teknik visar sig otillräcklig, kan säkerställandet av ett minnesmärke ske med hjälp av sådana nutida konstruktions- och konserveringsmetoder som har visat sig vara ändamålsenliga på både vetenskapliga och erfarenhetsmässiga grunder.

Artikel 11. Vid restaurering av ett historiskt minnesmärke måste alla tillskott av värde respekteras oberoende av deras ålder, eftersom stilrenhetlighet i sig inte är något eftersträfvansvärt mål. När skikt från flera olika tidsperioder finns bevarade i ett och samma byggnadsverk kan man blott undantagsvis rättfärdiga att underliggande lager frilägges. Detta bör endast ske, om det som tas bort är av ringa intresse, och det som kommer i dagen är av stort historiskt, arkeologiskt eller estetiskt värde samt bedömes vara i tillräckligt gott skick. Utvärderingen av sådana beståndsdelar samt beslutet om vad som kan avlägsnas, får inte bero av en enda projektansvarig.

Artikel 12. Komplettering av saknade beståndsdelar måste ansluta sig harmoniskt till helheten men samtidigt gå att skilja från autentiska äldre delar, så att restaureringen inte förfalskar minnesmärkets konstnärliga och historiska vittnesbörd.

Artikel 13. Kompletteringar kan tillåtas endast om de respekterar alla värdefulla delar av byggnadsverket, dess hävdvunna helhetsgestaltning, balansen i kompositionen och förhållandet till omgivningen.

Historiska områden

Artikel 14. Historiska områden bör ägnas särskild omvårdnad i avsikt att värna om deras inståndsättning, användbarhet och värden. Arbetet med bevarande och restaurering inom sådana områden bör ske från de principer som angivits i de föregående artiklarna.

Arkeologiska utgrävningar

Artikel 15. Arkeologiska utgrävningar bör utföras enligt vetenskapliga normer och den rekommendation om internationella principer för arkeologiska utgrävningar som antogs av UNESCO 1956.

Ruiner skall underhållas och nödvändiga åtgärder vidtas för att fortlöpande säkra bevarande och skydd av såväl byggnadslämningar som lösfynd. Dessutom bör man på allt sätt underlätta förståelsen av det framgrävda minnesmärket utan att dess innebörd förvanskas.

Allt rekonstruktionsarbete måste a priori uteslutas. Endast anastylosis, dvs insamling och återmontering av befintliga men utspridda eller bortbrutna delar, kan tillåtas. Nyttillfört material måste alltid vara urskiljbart och begränsat till det minsta möjliga, som är nödvändigt för att bevara minnesmärket och återskapa dessa formsammanhang.

Dokumentation

Artikel 16. Konserveringsarbeten, restaureringar och arkeologiska utgrävningar skall alltid åtföljas av en noggrann dokumentation i analytisk och kritisk form, illustrerad med ritningar och fotografier. Varje fas i arbetet, som medför att något friläggs, säkras, återuppbyggs eller tillfogas, liksom alla tekniska enskildheter och formelement, som påträffas under arbetet, skall dokumenteras. Dokumentationen skall tillföras ett offentligt arkiv och vara tillgänglig för forskare; dess publicering rekommenderas.

Följande personer deltog i arbetsgruppen för att skriva den internationella överenskommelsen för bevarande och restaurering av minnesmärken och områden av historiskt intresse:

Piero Gazzola (Italien), ordförande

Raymond Lemaire (Belgien), sekreterare

José Bassegoda-Nonell (Spanien)

Luis Benavente (Portugal)

Djurdje Boskovic (Jugoslavien)

Hiroshi Daifuku (UNESCO)

P.L. de Vrieze (Holland)

Harald Langberg (Danmark)

Mario Matteucci (Italien)

Jean Merlet (Frankrike)

Carlos Flores Marini (Mexiko)

Roberto Pane (Italien)

S.C.J. Pavel (Tjeckoslovakien)

Paul Philippot (Internationella centret för studier av konservering och restaurering av kulturarvet)

Vicor Pimentel (Peru)

Harold Plenderleith (Internationella centret för studier av konservering och restaurering av kulturarvet)

Deoclecio Redig de Campos (Vatikanen)

Jean Sonner (Frankrike)

Francois Sorlin (Frankrike)

Eustathios Stikas (Grekland)

Gertrud Tripp (Österrike)

Jan Zachwatovicz (Polen)

Mustafa S. Zbiss (Tunisien)